

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมจากโรงไฟฟ้าถ่านหิน และการยอมรับของประชาชนที่อยู่บริเวณโรงไฟฟ้าบ่อนอก มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินของประชาชนที่อยู่บริเวณโรงไฟฟ้าบ่อนอก
2. เพื่อศึกษาการรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมจากโรงไฟฟ้าถ่านหินของประชาชนที่อยู่บริเวณโรงไฟฟ้าบ่อนอก
3. เพื่อศึกษาการยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอกของประชาชนที่อยู่บริเวณโรงไฟฟ้าบ่อนอก
4. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมจากโรงไฟฟ้าถ่านหินกับการยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอก

ลักษณะของการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือประชาชนบริเวณพื้นที่ที่จะมีการก่อสร้างโรงไฟฟ้าบ่อนอกในรัศมี 10 กิโลเมตร ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่ ต.บ่อนอก และ ต.อ่าวน้อย อ. เมือง จ.ประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 402 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การแจกแจงความถี่ และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหิน การรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมจากโรงไฟฟ้าถ่านหิน และการยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอก ส่วนการทดสอบสมมติฐานนั้นใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ในการวิเคราะห์

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านประชากร

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 402 คน แบ่งเป็นเพศชาย 236 คน และเพศหญิง 166 คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36-45 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา และมีอาชีพทำไร่

ส่วนที่ 2**พฤติกรรมเปิดรับข่าวสาร**

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ดูโทรทัศน์ ช่อง 3 เนื่องจากข้อจำกัดในการเปิดรับคลื่นสถานีโทรทัศน์ รายการที่กลุ่มตัวอย่างนิยมดูมากที่สุด คือ รายการข่าวประจำวัน กลุ่มตัวอย่างที่ฟังวิทยุมีจำนวนใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ฟังวิทยุ แต่กลุ่มที่ฟังวิทยุส่วนมากไม่สามารถระบุเวลา ประเภทรายการและคลื่นสถานีที่แน่นอนได้ กลุ่มตัวอย่างมีสัดส่วนการอ่านหนังสือพิมพ์ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้อ่านหนังสือพิมพ์ โดยหนังสือพิมพ์ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมนำคือ ไทยรัฐ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่อ่านนิตยสาร

ส่วนที่ 3**การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหิน**

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินจากเพื่อนบ้านมากที่สุด โดยปริมาณการทราบข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินอยู่ในระดับน้อย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการรับข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินผ่านสื่อโทรทัศน์ โดยต้องการให้เป็นรูปแบบรายการพูดคุยพร้อมสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 4**การรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม**

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมจากโรงไฟฟ้าถ่านหินในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมจากโรงไฟฟ้าถ่านหินในแง่ลบมากที่สุด คือ โรงไฟฟ้าถ่านหินทำให้คุณภาพอากาศใกล้เคียงเปลี่ยนไป ทำให้คนในหมู่บ้านใกล้เคียงมีปัญหาด้านสุขภาพมากขึ้น โดยเฉพาะเป็นโรคเกี่ยวกับระบบหายใจ ส่วนการรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมในเชิงบวกของกลุ่มตัวอย่าง คือ โรงไฟฟ้าเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาประเทศ เนื่องจากไฟฟ้าเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรม ช่วยอำนวยความสะดวก

กลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินจากเจ้าหน้าที่ของทางราชการบ่อยที่สุดมีสัดส่วนการรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมในเชิงลบมากกว่าจากสื่ออื่น

กลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินจากวิทยุ/โทรทัศน์/หนังสือพิมพ์บ่อยที่สุดมีสัดส่วนการรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมระดับปานกลางมากกว่าจากสื่ออื่น

กลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินจากพนักงานโรงไฟฟ้าบ่อยที่สุดมีสัดส่วนการรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมในเชิงบวกมากกว่าจากสื่ออื่น

ส่วนที่ 5 การยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอก

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ยอมรับการก่อสร้างโรงไฟฟ้าบ่อนอก ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างไม่ยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอกมากที่สุดคือ โรงไฟฟ้าบ่อนอกใช้ถ่านหินซับบิทูมินัส ซึ่งอาจปล่อยก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ก่อให้เกิดฝนกรดเป็นอันตรายต่อพืชและสัตว์

กลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินจากพนักงานจากโรงไฟฟ้าบ่อนอกมีสัดส่วนการไม่ยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอก มากกว่าจากสื่ออื่น

กลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินจากเพื่อนฝูง/เพื่อนร่วมงานมีสัดส่วนที่ไม่แน่ใจโรงไฟฟ้าบ่อนอกมากกว่าสื่ออื่น

และกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีจำนวนน้อยที่ยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอกนั้นส่วนมากเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินจากพนักงานจากโรงไฟฟ้าบ่อนอก

2. การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1

ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีการรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมจากโรงไฟฟ้าถ่านหินแตกต่างกัน จากผลการวิจัยพบว่า

1. เพศ

กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมจากโรงไฟฟ้าถ่านหินไม่แตกต่างกัน

2. อายุ

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีการรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมจากโรงไฟฟ้าถ่านหินไม่แตกต่างกัน

3. ระดับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมจากโรงไฟฟ้าถ่านหินแตกต่างกัน

4. อาชีพ

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีการรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมจากโรงไฟฟ้าถ่านหินแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2

ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีการยอมรับโรงไฟฟ้าถ่านหินแตกต่างกัน จากผลการวิจัยพบว่า

1. เพศ

กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีการยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอกแตกต่างกัน

2. อายุ

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีการยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอกแตกต่างกัน

3. ระดับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอกไม่แตกต่างกัน

4. อาชีพ

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีการยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอกแตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 3

การรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมจากโรงไฟฟ้าถ่านหิน มีความสัมพันธ์กับการยอมรับโรงไฟฟ้าถ่านหิน จากการวิจัยพบว่า

การรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม จากโรงไฟฟ้าถ่านหินมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอกของประชาชนที่อยู่รอบโรงไฟฟ้าบ่อนอก

อภิปรายผล

1. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินของประชาชนที่อยู่บริเวณโรงไฟฟ้าบ่อนอก

จากผลการวิจัย พบว่า ประชาชนส่วนมากเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินจากสื่อบุคคล โดยเฉพาะ จากเพื่อนบ้านมากที่สุด อาจเนื่องมาจากเพื่อนบ้านนั้นมีลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมได้แก่ อาชีพ รายได้ มีวิถีการดำเนินชีวิต มีความสนใจในเรื่องใกล้เคียงกัน ดังที่ Rogers (1971) กล่าวถึงลักษณะความคล้ายคลึงกันของผู้ส่งสารและผู้รับสาร (Homophily) ที่ช่วยให้การสื่อสารประสบความสำเร็จ

ในการรับรู้ของประชาชนเห็นว่าผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมจากโรงไฟฟ้าถ่านหินที่มีความเกี่ยวข้องกับตน เพราะมีผลกระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ และสุขภาพของตน แต่ข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินนั้นไม่ได้เผยแพร่อยู่ในสื่อต่างๆ ที่จะอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนทั้งในเรื่องเวลา และสถานที่ ที่ประชาชนจะสามารถเลือกเปิดรับได้ทันทีที่มีความต้องการข่าวสาร ดังนั้น ประชาชนจึงเลือกที่จะแสวงหาข้อมูลข่าวสารจากเพื่อนบ้านซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย ทั้งๆที่จากการวิจัยพบว่าประชาชนส่วนมากต่างระบุว่ามีความรู้เกี่ยวกับโรงไฟฟ้าน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Schramm (1954) ที่พบว่า คนจะเลือกสื่อที่ใช้ความพยายามน้อยที่สุด (Least Effort) หมายความว่าผู้รับสื่อจะเลือกรับสื่อที่ตนเองมีความสะดวกที่สุด การใช้ความพยายามน้อยที่สุดในการรับสื่อมาจากหลายปัจจัยด้วยกัน เช่น ความพร้อม (Availability) และความสะดวก ค่าใช้จ่ายที่จะใช้สำหรับซื้อสื่อ (Expense) เวลา (Time) ที่รับสื่อซึ่งย่อมแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล รวมทั้งบทบาท นิสัย และประเพณีนิยม ซึ่งรวมถึงกิจกรรมอันเป็นพฤติกรรมทางสังคม ก็มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สื่อด้วย

อันดับรองลงมา คือ ประชาชนมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินจากพนักงานของโรงไฟฟ้าบ่อนอก ทั้งนี้เนื่องจากพนักงานของโรงไฟฟ้าบ่อนอกอยู่ในช่วงการชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับโรง

ไฟฟ้า เพื่อให้ประชาชนยอมรับการก่อสร้างโรงไฟฟ้าบ่อนอก โดยเข้าไปชี้แจงให้แก่ประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน แต่สาเหตุที่ประชาชนเลือกเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าจากพนักงานของโรงไฟฟ้าบ่อนอก น้อยกว่าเพื่อนบ้าน ทั้ง ๆ ที่พนักงานของโรงไฟฟ้าบ่อนอกนั้นมีความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินมากกว่าเพื่อนบ้าน อาจเนื่องมาจาก ประชาชนคิดว่าพนักงานโรงไฟฟ้าของบ่อนอกเป็นผู้ที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับโรงไฟฟ้าถ่านหิน จึงไม่แสวงหาข่าวสารจากพนักงานโรงไฟฟ้าบ่อนอก นอกเสียจากพนักงานจะเข้ามาชี้แจงเอง ดังที่ วิรัช ลภีรัตนกุล (2538) กล่าวว่า การขาดความน่าเชื่อถือในผู้ส่งสาร ถือว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการสื่อสาร

นอกจากนี้ ความแตกต่างทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วิธีการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ ความเชื่อ และทัศนคติที่แตกต่างกันระหว่างประชาชนที่เป็นชาวบ้านมีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีอาชีพเกษตรกรและประมง และ พนักงานจากโรงไฟฟ้าบ่อนอกที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นคนมาจากจังหวัดอื่น ความแตกต่างนี้เป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งในการสื่อสาร โดย Berlo (1960) กล่าวว่า ผู้ส่งสารและผู้รับสารจะต้องมีความคล้ายคลึงกัน หากต้องสองฝ่ายไม่มีความคล้ายคลึงกัน การสื่อสารก็เกิดขึ้นไม่ได้

2. การรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมจากโรงไฟฟ้าถ่านหิน

จากการวิจัยพบว่า ประชาชนที่อยู่บริเวณโรงไฟฟ้าบ่อนอกมีการรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมจากโรงไฟฟ้าถ่านหินในระดับปานกลาง ประเด็นที่ประชาชนมีการรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมจากโรงไฟฟ้าถ่านหินในเชิงลบมากที่สุด คือ โรงไฟฟ้าถ่านหินทำให้คุณภาพอากาศใกล้เคียงเปลี่ยนไป จึงทำให้คนในหมู่บ้านใกล้เคียงมีปัญหาด้านสุขภาพมากขึ้น โดยเฉพาะเป็นโรคเกี่ยวกับระบบหายใจ รองลงมา คือ คนที่อยู่อาศัยใกล้โรงไฟฟ้าถ่านหินจะได้รับสารพิษจากการหายใจเอาก๊าซที่ปล่อยมาจากโรงไฟฟ้า และในกระบวนการผลิตไฟฟ้าจะก่อให้เกิดน้ำร้อน หากปล่อยลงสู่ทะเลจะเป็นอันตรายต่อแหล่งอาหารของพืชและสัตว์

ประเด็นที่ประชาชนมีการรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมจากโรงไฟฟ้าถ่านหินในเชิงบวก ได้แก่ ไฟฟ้าเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรม ช่วยอำนวยความสะดวก

ประเด็นที่ประชาชนมีการรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมในเชิงลบมากที่สุด จะเห็นได้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับคุณภาพอากาศที่จะเปลี่ยนแปลง ทำให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัว นอกจากนี้ข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินที่ประชาชนเคยได้รับรู้และรับทราบมานั้นจะเป็นข่าวสารเกี่ยวกับผลกระทบด้านคุณภาพอากาศที่โรงไฟฟ้าแม่เมาะ ที่มีประชาชนสัมผัสเจ็บลง รวมทั้งพืชและสัตว์ล้มตายลง สอดคล้องกับงานวิจัยอื่น ดังนี้

สุชาติ จันตะวงศ์ (2535) ศึกษาเรื่องการรับรู้และพฤติกรรมอนามัยของประชาชนในท้องถิ่นต่อมลพิษทางอากาศ กรณีศึกษาโรงไฟฟ้าแม่เมาะและเหมืองถ่านลิกไนต์ อำเภอแม่เมาะ จังหวัด

ล่าปาง พบว่า ประชาชนในท้องถิ่นส่วนใหญ่รับรู้ว่ก๊าชซัลเฟอร์ไดออกไซด์ที่ปล่อยมาจากโรงไฟฟ้า จะทำให้เกิดโรคเกี่ยวกับระบบหายใจมากที่สุด

3.การยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอก

จากการวิจัย โดยให้ประชาชนตอบคำถามเกี่ยวกับการยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอก พร้อมทั้งระบุเหตุผล ประชาชนส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 66.8 ไม่ยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอก โดยให้เหตุผลว่า โรงไฟฟ้ามีมลพิษ อากาศจะแยลง ร้อยละ 26.5 ต้มน้ำฝนไม่ได้เพราะน้ำฝนที่ตกลงมาจะก้ดกร่อนหลังคาบ้าน ทำให้ต้องซื้อน้ำกิน ร้อยละ 24.7

สารพิษจะลอยมาเกาะใบไม้ ทำให้ต้นไม้และสัตว์เสี่ยงตาย ร้อยละ 15.4

น้ำทะเลเสีย จะหาปลาและเลี้ยงกุ้งไม่ได้ ร้อยละ 12.8

เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยหายใจเอาแก๊สพิษ ร้อยละ 8.2

กลัวเหมือนโรงเหล็กที่บางสะพาน ร้อยละ 4.9

ทำมาหากินลำบาก ร้อยละ 4.5

กลัวเหมือนที่แม่เมาะ ร้อยละ 3.0

สอดคล้องกับรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมของบริษัท Gulf Power Generation จำกัด จัดทำโดยบริษัท ธรณีเท็ค จำกัด (ส.ค.2539) กล่าวว่า เมื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการตั้งโรงไฟฟ้าบ่อนอก พบว่า

ประชาชนร้อยละ 50 แสดงความกังวลใจในด้านคุณภาพอากาศ

ร้อยละ 40 ให้ความสำคัญกับคุณภาพของน้ำ โดยเฉพาะน้ำฝนเพื่อใช้ดื่ม

ร้อยละ 30 สนใจเรื่องผลกระทบต่อกรเกษตรกรรม

ร้อยละ 19 สนใจเกี่ยวกับด้านสาธารณสุขพื้นฐาน

ในเรื่องเกี่ยวกับการทำเกษตรกรรม ชาวบ้านได้ยกตัวอย่างโรงงานผลิตเหล็ก ที่ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของจ.ประจวบคีรีขันธ์ ว่าส่งผลให้ต้นไม้และพืชที่ปลูกใกล้เคียงกับโรงงานผลิตเหล็กเฉาตายลงเป็นอันมาก ทำให้เกรงกันไปว่าจะเกิดเหตุการณ์ทำนองนั้นในเขตพื้นที่ที่จะได้รับผลกระทบจากโรงไฟฟ้า

ส่วนประชาชนที่ยอมรับโรงไฟฟ้า ร้อยละ 12.3 ให้เหตุผลว่าจะช่วยให้หมู่บ้านเจริญขึ้น คนในหมู่บ้านมีงานทำ ร้อยละ 56.9

สอดคล้องกับรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมของบริษัท Gulf Power Generation จำกัด จัดทำโดยบริษัท ธรณีเท็ค จำกัด (ส.ค.2539) กล่าวว่า เมื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการตั้งโรงไฟฟ้าบ่อนอก พบว่า

ร้อยละ 20 ของประชาชนในพื้นที่ให้ความเห็นว่า โครงการนี้จะช่วยพัฒนาความเจริญแก่ชุมชน

ร้อยละ 12 เห็นว่าเป็นการสร้างโอกาสการทำงานมากขึ้น และ

ร้อยละ 21 คาดหวังว่าระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการจะได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น หากมีโรงไฟฟ้ามาตั้ง

จะเห็นได้ว่าในช่วงระยะเวลาประมาณ 1 ปีครึ่ง ประเด็นที่ประชาชนวิตกกังวลยังคงเป็น ประเด็นเรื่องผลกระทบต่อคุณภาพอากาศ คุณภาพของน้ำฝนที่จะใช้ดื่มกิน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากข่าวที่นำเสนอผ่านสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับโรงไฟฟ้าแม่เมาะที่ใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิงมักจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับผลกระทบต่อคุณภาพอากาศ

4. สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีการรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อมจากโรงไฟฟ้าถ่านหินต่างกัน พบว่าประชาชนที่อยู่บริเวณโรงไฟฟ้าบ่อนอกที่มีระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน มีการรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมจากโรงไฟฟ้าถ่านหินแตกต่างกัน

ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับอาชีพของประชาชน ส่วนมากประชาชนที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา โดยเฉพาะระดับการศึกษา ปวช. ปวส. และระดับปริญญาตรี ส่วนมากจะรับราชการหรือทำงานรัฐวิสาหกิจ นอกจากนี้กลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไปและค้าขาย มีการรับรู้ในทางบวกมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ เนื่องจากกลุ่มเหล่านี้ไม่ได้รับผลกระทบจากโรงไฟฟ้าในเรื่องของการประกอบอาชีพ เกษตรกรรมที่มีการเกรงกันว่าอาจจะได้รับผลกระทบจากสารพิษ ทำให้พืชที่ปลูกและสัตว์ที่เลี้ยงไว้ตาย ทำให้น้ำทะเลเสีย หาลาและเลี้ยงกุ้งไม่ได้

ส่วนอาชีพรับจ้างนั้นไม่ได้มีพื้นที่ทำการเกษตรเป็นของตนเองจึงไม่มีความกังวลเรื่องการประกอบอาชีพมากนัก เพราะอาจไปรับจ้างทำงานที่อื่นก็ได้ ส่วนอาชีพค้าขายมองว่าการมีโรงไฟฟ้าจะช่วยเอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชีพมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ

สุชาติ จันต๊ะวงศ์ (2535) ศึกษาเรื่องการรับรู้และพฤติกรรมอนามัยของประชาชนในท้องถิ่นต่อมลพิษทางอากาศ กรณีศึกษาโรงไฟฟ้าแม่เมาะและเหมืองถ่านลิกไนต์ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง พบว่า ระดับการศึกษาและอาชีพของประชาชนในท้องถิ่นที่แตกต่างกัน มีการรับรู้มลพิษทางอากาศจากโรงไฟฟ้าและเหมืองถ่านลิกไนต์แตกต่างกัน

5. จากสมมติฐานที่ 2 ลักษณะประชากรที่แตกต่างกัน มีการยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอกแตกต่างกัน

จากผลการวิจัย มีทั้งส่วนที่เป็นไปตามสมมติฐาน และไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ตัวแปรที่พบว่าเป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ เพศ อายุ และอาชีพ มีรายละเอียดดังนี้

ประชาชนชายและหญิงมีการยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอกแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่เพศชายมีการยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอกมากกว่าเพศหญิง เนื่องจากผู้หญิงมีนิสัยช่างกลัวและหวาดระแวงมากกว่าผู้ชาย

บรอดี้ (Brody, 1981) ศึกษาเรื่องพลังงานนิวเคลียร์: ความแตกต่างระหว่างเพศกับประชามติ พบว่า เพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อพลังงานนิวเคลียร์แตกต่างกัน คือผู้หญิงจะมีความเชื่อเรื่องความปลอดภัยของโรงไฟฟ้านิวเคลียร์น้อยกว่าผู้ชาย และคิดว่าพลังงานนิวเคลียร์น่าจะก่อให้เกิดปัญหาและมีความกังวลมากกว่าเพศชาย

และการศึกษาของดรอทซ์ และบริทท์ (Drottz and Britt, 1991) เรื่องการศึกษาความเข้าใจทัศนคติ และการรับรู้ความหมายเกี่ยวกับอันตรายจากกากนิวเคลียร์ พบว่าผู้หญิงมีทัศนคติต่อพลังงานนิวเคลียร์ว่าอันตรายมากกว่าผู้ชาย

ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีการยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอกแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้ที่มีอายุมากขึ้นยิ่งมีการไม่ยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอกเพิ่มขึ้น โดย ปรเม สตะเวทิน (2526) กล่าวว่า คนที่อายุน้อยมักจะมีความคิดเห็นเสรีนิยมมากกว่า (More liberal) คนที่มีอายุมาก ในขณะที่คนที่มีอายุมากมักจะมีความคิดเห็นอนุรักษ์นิยมมากกว่า (More conservative) คนที่มีอายุน้อย คนที่มีอายุน้อยมองโลกในแง่ดีกว่า (More optimistic) คนที่มีอายุมากมีความระมัดระวัง (Cautious) และมองโลกในแง่ร้าย (Pessimistic) สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากคนที่มีอายุ มีประสบการณ์ในชีวิตซึ่งเคยผ่านยุคเช็ญต่างๆ ตลอดจนมีความผูกพันที่ยาวนาน และมีผลประโยชน์ในสังคมมากกว่าคนที่อายุยังน้อย คนที่อายุมากกว่ามีทรัพย์สินสมบัติมากกว่าคนที่อายุน้อย จึงมักจะไม่ค่อยยอมให้มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในสังคม เพราะการเปลี่ยนแปลงในสังคมย่อมมีผลกระทบต่อทรัพย์สิน สถานะทางสังคม และความลำบากในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง

อีกปัจจัยหนึ่งที่อาจจะทำให้ผู้ที่มีอายุมากกว่า 55 ปีขึ้นไป ไม่ยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอกมากกว่ากลุ่มอายุอื่น อาจเนื่องมาจากข่าวสารที่ได้รับเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินโดยเฉพาะที่แม่เมาะมีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงส่งผลเสียต่อสุขภาพ ซึ่งผู้ที่มีอายุมากนั้นจะใส่ใจในเรื่องสุขภาพอนามัยมากกว่าคนที่อายุยังน้อยและ ร่างกายยังแข็งแรง

ส่วนตัวแปรเรื่องระดับการศึกษานั้น ผู้ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีการยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอกไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ถึงแม้ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีความรู้เกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า แต่ความรู้เกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินที่ได้รับจากสื่ออื่นๆ ส่วนมากเป็นข่าวสารที่เป็นในทางลบจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ แม้ว่าพนักงานจากโรงไฟฟ้าบ่อนอกจะชี้แจงถึงผลดีแต่ประชาชนเกิดการเลือกเปิดรับสื่อ (Selective Exposure) ดังงานวิจัยของ Klapper (1960) ว่า คนเรามีแนวโน้มที่จะเปิดตัวเองให้สื่อสารตามความคิดเห็นและความสนใจของตน และหลีกเลี่ยงไม่สื่อสารในสิ่งที่ไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นและความสนใจของตน และนำไปสู่การเลือกรับรู้ คือ คนเราจะเปิดรับและตีความ เพื่อให้การสื่อสารนั้นเป็นไปตาม

ความคิดเห็นและความสนใจของตน โดยการบิดเบือนสารให้มีทิศทางเป็นที่พอใจของตน รวมทั้งการเลือกจดจำเฉพาะข่าวสารที่สอดคล้องกับความสนใจและความเข้าใจของตน

ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอกแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยกลุ่มอาชีพ ค้าขาย และรับราชการ หรืองานรัฐวิสาหกิจ มีการยอมรับโรงไฟฟ้ามากกว่ากลุ่มอาชีพอื่น สามารถอธิบายได้ว่าการก่อสร้างโรงไฟฟ้าบ่อนอกไม่ได้มีผลต่อการประกอบอาชีพในขณะเดียวกันกลับมองว่าช่วยเอื้อประโยชน์ในการประกอบอาชีพของตนโดยเฉพาะอาชีพค้าขาย ที่หากมีโรงไฟฟ้าเกิดขึ้นคนต่างถิ่นเข้ามาอยู่มากขึ้น การค้าขายก็จะค้าขายได้มากขึ้นด้วยสำหรับแม่บ้านซึ่งเป็นเพศหญิง มีการไม่ยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอกมากที่สุด เนื่องจากเกรงกลัวเรื่องความปลอดภัย และมีความกังวลมากกว่าเพศชาย ดังการศึกษาของบรอดี้ (Brody, 1981) ส่วนอาชีพประมงหรือเลี้ยงกุ้งเป็นผู้ที่จะได้รับผลกระทบในด้านการประกอบอาชีพจากการก่อสร้างโรงไฟฟ้าบ่อนอก จึงมีการไม่ยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอกมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ

6. การรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมจากโรงไฟฟ้าถ่านหินมีความสัมพันธ์กับการยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอกของประชาชนที่อยู่รอบโรงไฟฟ้าบ่อนอก

จากการวิจัยพบว่า การรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับการยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือถ้าประชาชนมีการรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมจากโรงไฟฟ้าถ่านหินในทางบวกมาก จะมีการยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอกมากด้วย

โรงไฟฟ้าถ่านหินเป็นสิ่งใหม่ที่จะเข้ามาอยู่ในชุมชน และมีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต การยอมรับโรงไฟฟ้าจึงขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของโรงไฟฟ้าในการรับรู้ของประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Rogers ที่กล่าวถึงคุณลักษณะของนวัตกรรม ที่จะเข้ามามีบทบาทสำคัญ ได้แก่คุณประโยชน์เชิงเทียบ (Relative advantage) การรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม เป็นการรับรู้โดยการพิจารณาคุณประโยชน์เชิงเทียบว่าโรงไฟฟ้านั้นมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมในทางบวกหรือลบ ซึ่งสิ่งที่ประชาชนรับรู้คือผลกระทบในทางลบ ได้แก่ โรงไฟฟ้าถ่านหินทำให้คุณภาพอากาศใกล้เคียงเปลี่ยนไป ซึ่งทำให้คนในหมู่บ้านมีปัญหาด้านสุขภาพมากขึ้น โดยเฉพาะเป็นโรคเกี่ยวกับระบบหายใจ คนที่อยู่อาศัยใกล้โรงไฟฟ้าถ่านหินจะได้รับสารพิษจากการหายใจเอาก๊าซที่ปล่อยมาจากโรงไฟฟ้า และในกระบวนการผลิตไฟฟ้าจะก่อให้เกิดน้ำร้อน หากปล่อยลงสู่ทะเลจะเป็นอันตรายต่อแหล่งอาหารของพืชและสัตว์ ซึ่งในประเด็นนี้ประชาชนมองว่าจะกระทบถึงอาชีพประมงของพวกเขา ซึ่งการที่ประชาชนมีการรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมในทางลบ ประชาชนจึงไม่ยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอกซึ่งใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิงเช่นเดียวกัน

นอกจากนี้การรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมจากโรงไฟฟ้าถ่านหินของประชาชนที่อยู่บริเวณโรงไฟฟ้าบ่อนอกมีความสัมพันธ์กับการยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอก ในระดับสูง อาจเนื่องมาจากในการตอบแบบสอบถามในส่วนของกรรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมจากโรงไฟฟ้าถ่านหินนั้น กลุ่มตัวอย่างบางส่วนจะคิดว่าโรงไฟฟ้าถ่านหินที่กำลังกล่าวถึงนั้น คือ โรงไฟฟ้าบ่อนอก

สิ่งที่ประชาชนรับรู้เกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินนั้น ประชาชนจะรับรู้ผลกระทบในแง่ลบมากกว่าแง่บวก เช่น ผลกระทบในเรื่องคุณภาพอากาศ ที่จะทำให้คนเจ็บป่วย พืชและสัตว์เสี่ยงตาย มากกว่าจะเห็นความสำคัญในแง่ดี เช่น การพัฒนาประเทศ แหล่งเชื้อเพลิงราคาถูก อำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันโดยผ่านมาในรูปของเครื่องใช้ไฟฟ้า ซึ่งข่าวสารในแง่ลบที่ประชาชนรับรู้ นั้น คือ ข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าแม่เมาะ ดังนั้นการรับรู้ของประชาชนจึงมีการรับรู้แบบเหมารวม (Stereotype) ที่รับรู้ว่ามีโรงไฟฟ้าถ่านหินที่แม่เมาะไม่ดี โรงไฟฟ้าถ่านหินที่อื่นก็จะไม่ดีด้วย จึงทำให้ประชาชนไม่ยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอกด้วย

การยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอกของประชาชนนอกจากคิดถึงประโยชน์เชิงเทียบแล้ว หากมองในอีกแง่มุมหนึ่งว่าเป็นการตัดสินใจไม่ยอมรับตามทฤษฎีกลุ่มอ้างอิง (Reference-Group Theory) ก็ได้ เนื่องจากประชาชนมีข้อมูลเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าบ่อนอกน้อยเกินไปที่จะตัดสินใจยอมรับหรือไม่ยอมรับ แต่ที่ประชาชนส่วนมากตัดสินใจไม่ยอมรับนั้น อาจเกิดจากการตัดสินใจตามกลุ่มที่ตนอ้างอิง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Riley (1972) ที่กล่าวว่าบุคคลจะยึดถือกลุ่มที่ตนเป็นสมาชิกเป็นหลักหรือแนวทางในการดำเนินชีวิตของตน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนประชาสัมพันธ์โรงไฟฟ้าที่ใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นที่ยอมรับของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนที่อยู่บริเวณที่ตั้งโรงไฟฟ้า

1. โครงการขนาดใหญ่ ระหว่างที่ดำเนินการศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อม จะต้องดำเนินการประชาสัมพันธ์ควบคู่ไปด้วย โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้สนใจ และอาจได้รับผลกระทบจากการพัฒนา ได้มีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นต่อโครงการ เพื่อที่เจ้าของโครงการสามารถรับทราบถึงความคิดเห็น ทศนคติและปฏิกิริยาต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงโครงการ ให้เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับของทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ ยังต้องมีการศึกษาข้อมูลทางด้านสังคมเพิ่มเติม โดยเฉพาะข้อมูลที่มีความจำเป็นที่จะต้องนำมาใช้ในการวางแผนงานประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ข้อมูลลักษณะจิตวิทยาและพฤติกรรมของประชากร ได้แก่ ทศนคติ ความคิดเห็นที่มีต่อการสร้างโรงไฟฟ้า เพื่อจะได้นำเอาทศนคติและความคิดเห็นต่างๆ ไปใช้ประกอบในการวางแผนประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจและยอมรับการก่อสร้างโรงไฟฟ้า

2. จากงานวิจัยพบว่า ประเด็นที่ประชาชนไม่ยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอกนั้น ส่วนใหญ่ คือ การมีความกังวลในเรื่องสารพิษที่จะปล่อยมาจากโรงไฟฟ้า แม้ว่าค่าซัลเฟอร์ไดออกไซด์ที่จะปล่อยออกมาจากโรงไฟฟ้าจะต่ำกว่าค่ามาตรฐานที่กฎหมายกำหนดไว้ และมีการปล่อยออกมาน้อยมาก ดังนั้นโรงไฟฟ้าบ่อนอกจึงไม่ได้ติดตั้งเครื่องดักจับก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ แต่ในการรับรู้ของประชาชนนั้น เห็นว่าก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์เป็นก๊าซพิษ แม้ว่าจะปล่อยออกมาเป็นจำนวนน้อยก็ยังคงเป็นอันตรายอยู่ดี

ในการดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าจึงควรคำนึงถึงการรับรู้ของประชาชนและดำเนินการแก้ไขให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน เพื่อให้เกิดการยอมรับในที่สุด โดยการติดตั้งเครื่องดักจับก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ มีการก่อตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ และมีเจ้าหน้าที่ประจำเพื่อรายงานผลการตรวจสอบคุณภาพอากาศให้แก่ประชาชนรับทราบว่ายู่ในระดับใด และประชาชนสามารถตรวจสอบข้อมูลได้ตลอดเวลา เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจในความปลอดภัย

3. จากการวิจัย พบว่าประชาชนเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินจากเพื่อนบ้าน ทั้งๆที่ เพื่อนบ้านนั้นมีข้อมูลเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าน้อย และมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินจากพนักงานของโรงไฟฟ้าบ่อนอกน้อย เนื่องมาจากการขาดความไว้วางใจและความแตกต่างระหว่างพนักงานโรงไฟฟ้ากับประชาชน ดังนั้น จึงควรเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินผ่านผู้นำความคิดซึ่งเป็นสื่อบุคคลที่มีประสิทธิภาพในแง่การมีความคล้ายคลึงกับประชาชนในท้องถิ่น และเป็นบุคคลที่ประชาชนให้ความเคารพนับถือ ลักษณะเด่นของผู้นำความคิด คือ มีความน่าเชื่อถือ และมีความสามารถในการเป็นตัวแทนของสมาชิกในกลุ่ม รวมถึงมีความสามารถในการสื่อสารกับผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสื่อสารแบบซึ่งหน้ากัน (Face to Face Communication) และมีอำนาจบารมีสามารถให้ข้อมูลที่โชนในเรื่องต่างๆต่อสมาชิกในสังคมนั้นได้

สิ่งที่สำคัญ คือ ควรจะต้องหาผู้นำความคิดในท้องถิ่นให้ได้ บางครั้งผู้นำที่เป็นทางการ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาจไม่ใช่ผู้นำความคิดในการรับรู้ของประชาชน เนื่องจากประชาชนอาจจะคิดว่าคนกลุ่มนี้อาจมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องด้วย สื่อบุคคลที่ประชาชนในหมู่บ้านเคารพและเชื่อฟัง อาจจะเป็นครู เจ้าหน้าที่สาธารณสุข โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่สาธารณสุขน่าจะเป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบต่อสุขภาพได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยอยู่แล้ว

4. จากการวิจัยพบว่า การรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมจากโรงไฟฟ้าถ่านหินมีความสัมพันธ์กับการยอมรับโรงไฟฟ้าบ่อนอก ดังนั้นจะต้องให้ประชาชนมีการรับรู้ในเชิงบวก เพื่อให้เกิดการยอมรับโรงไฟฟ้าในที่สุด จึงควรเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ประชาชนมีความกังวลใจมากเป็นพิเศษ ได้แก่ ความกังวลเรื่องสารพิษที่จะปล่อยออกมาจากโรงไฟฟ้า จะทำให้อากาศเปลี่ยนแปลง น้ำฝนดื่มไม่ได้ พืชและสัตว์จะตาย โดยข่าวสารที่ผลิตออกมานั้นจะต้องใช้ภาษาที่เข้าใจได้ง่าย หลีกเลี่ยงการใช้ศัพท์ทางด้านเทคนิคที่เข้าใจยาก โดยอาจทำออกมาในรูปของสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ โดยใช้การ์ตูนเป็นตัวดึงดูดให้อ่านเนื้อหาที่น่าสนใจ เพราะถ้าหากประชาชนมีการรับรู้

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย

1. เนื่องจากการรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมและการยอมรับโรงไฟฟ้าถ่านหินนั้นยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ อีก โดยเฉพาะเนื้อหาข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินที่ปรากฏผ่านสื่อต่าง ๆ จัดว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อการรับรู้และการยอมรับโรงไฟฟ้าถ่านหินของประชาชน ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาเนื้อหาข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินที่เผยแพร่ผ่านสื่อต่าง ๆ ว่ามีลักษณะที่จะให้ความรู้และเข้าใจได้มากน้อยเพียงใด เพื่อจะนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. งานวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมจากโรงไฟฟ้าถ่านหินกับการยอมรับเท่านั้น แต่ผู้วิจัยเห็นว่าความรู้เกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินก็เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการยอมรับโรงไฟฟ้า ดังนั้นจึงควรศึกษาความรู้เกี่ยวกับโรงไฟฟ้าถ่านหินเพิ่มเติมเพื่อนำข้อมูลมาใช้ประกอบการวางแผนในการจัดเตรียมเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย